

[Carsten Raft.]

Jeg tror, dette ville være en rigtig og fornuftig foranstaltning, og jeg tror, det ville afbøde lidt af den kritik, som jeg mener med rette fremsættes bl. a. fra det tjenstgørende mandskabs side. Man hævder her, at der er for lidt forståelse i folketinget af det arbejde, der gøres indenfor forsvaret. Forsvaret er dog den største økonomiske opgave, den danske stat har i øjeblikket, og der ligger 30 000—40 000 mennesker inde nu efter de gældende bestemmelser. Jeg synes i og for sig, at aviserne gør, hvad de kan for at orientere offentligheden, men jeg tror, det ikke ville være ufornuftigt, om der også, uden at der på nogen måde skete nogen indblanding i den myndighed, som alene må tilfalde forsvarsministeren, var føling med folketinget, der skal lovgive på et for så mange mennesker afgørende område, som det her drejer sig om.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige mit partis velvillige medvirken til gennemførelsen af lovforslaget om talsmænd og klageadgang for menige af det militære personale.

Skytte: Militæret er i mange henseender en stat i staten og udgør i dag beklageligvis en større del af befolkningen end før. Der gælder og må på visse områder gælde særlige love for det indkaldte mandskab, selv om vi må ønske — det vil jeg i hvert fald meget stærkt gå ind for — at der, hvor det er muligt, principielt gælder de samme love og bestemmelser i hæren som i det civile liv. Det kan ikke lade sig gøre på alle områder, og det er derfor af stor betydning, at alle love, der specielt drejer sig om militæret, formes på en sådan måde, at der dér er den samme retssikkerhed som i det øvrige samfund. De mere end 40 000, der i dag gør tjeneste i forsvaret, har krav herpå, og det må derfor hilses med tilfredshed, at der nu ligger forslag fremme om modernisering af den militære straffelov og den militære retspleje og om lovfæstelse af talsmandsordningen.

Ændringerne til den militære retsplejelov er i alt væsentligt enten en følge af ændringer i den borgerlige retsplejelov eller forårsaget af ændringerne i den militære straffelov eller af rent teknisk art. Det er naturligt, at der hersker de samme principper i den

militære som i den borgerlige lov, og jeg har derfor ingen indvendinger mod dette lovforslag. Om der er grund til at ændre enkeltheder, kan der ses nærmere på i udvalget.

Talsmandsordningens lovfæstelse ser vi med glæde. Jeg er ikke helt sikker på, at det i alle tilfælde vil stille sig så glimrende, som den sidste ærede ordfører gav udtryk for, men vi betragter det som et fremskridt, også når det nu bestemmes — jeg forstår, at det er meningen — at talsmændene helst skal nyde tillid både hos deres kammerater og deres overordnede. Hvis det lykkes at få sådanne talsmænd, vil de forhåbentlig blive modtaget vel, selv når de fremfører klager og besværinger på egne eller andres vegne.

Jeg kan også tilslutte mig nedsættelsen af et særligt ministerielt udvalg, for hvilket afviste klager kan indankes. Det er dog for mig et spørgsmål, om den foreslåede sammensætning er den rette. Måske burde dette udvalg have en større civil islæt. Det ville nok give de klagende følelsen af større upartiskhed, selvom jeg erkender det både praktiske og rimelige i, at der i udvalget er repræsentanter for de militære afdelinger.

Ændringerne til den militære straffelov er alle af mildnende art. Skærpet og streng arrest falder bort. Der skal ikke længere være noget, der hedder arrest på vand og brød. Jeg ved ikke, om denne straf har været praktiseret i større udstrækning, men muligheden har været der. At der så heller ikke efter forslaget skal kræses for dem, der af egen skyld straffes, er der ikke noget at sige til. Vagtarrest og kvarterarrest kan efter forslaget idømmes i indtil 60 dage for alle, og det kan pålægges uden dom. Dog skal rettergangschefen forhandle med auditøren, når straffen er over 30 dage. Jeg går ud fra, at der kun rent undtagelsesvis pålægges strengere straf end vagtarrest i 30 dage. Ellers kunne der måske være grund til at se nærmere på denne bestemmelse. Straf på indtil 60 dages frihedsberøvelse uden dom er en så alvorlig sag, at jeg ikke uden videre kan godtage et sådant forslag.

Der er i lovforslaget en bestemmelse om, at en mand, som afsoner vagtarrest, har pligt, men ikke ret til arbejde. Jeg går ud fra, at der skal meget tungtvejende grunde til at nægte en mand arbejde. Jeg kunne